

5.1.2024

VN/36690/2023
VN/36690/2023-MMM-1

Jakelussa mainitut

Maa- ja metsätalousministeriön toimialan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet sekä hallinnonalan toiminnallisen tuloksellisuuden ja voimavarojen hallintaa koskevat tavoitteet vuodelle 2024 ja alustavat tavoitteet vuosille 2025-2028

Viite: Asetus valtion talousarviosta 11 § ja valtion talousarvio 2024

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa tällä päätöksellä tärkeimmät tavoitteet yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehitykselle ministeriön toimialalla sekä hallinnonalan virastojen ja laitosten toiminnalliselle tuloksellisuudelle. Tarkemmat tavoitteet ja niiden toteutumisen edellyttämät toimenpiteet sovitaan erikseen virastokohtaisissa tulossopimuksissa sekä valtionapuorganisaatioiden ohjauksessa.

Maa- ja metsätalousministeriön vahvistamat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat voimassa myös vuosina 2025–2028, ellei myöhemmin toisin päätetä.

1 YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet

- Kokonaiskestävän ruokajärjestelmän huoltovarmuus sekä kilpailu- ja häiriönsietokyky paranevat
 - kaikille on riittävästi turvallista ja terveellistä ruokaa
 - suomalaisen ruuan kysyntä ja viennin arvo kasvavat
 - tuotantopanosten saatavuus turvataan, omavaraisuusaste nousee ja ne säilyvät korkealaatuisina ja turvallisina
 - kuluttaja- ja markkinalähtöinen ruokajärjestelmä toimii kannattavasti, oikeudenmukaisesti ja vastuullisesti
 - maatalouden rakenne kehittyy, tuottavuus paranee ja elintarvikeomavaraisuusaste säilyy korkeana
 - eläintaudit ja kasvintuhoojat ja niihin liittyvät riskit ovat hallinnassa

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

- eläinten hyvinvointi on korkealla tasolla ja mikrobilääkeresistenssi on hallinnassa.
- Kestävä luonnonvaratalous turvaa huoltovarmuutta, korvaa uusiutumattomien raaka-ainesten ja energian käyttöä sekä edistää hyvinvointia luonnosta ja luonnolle
 - vahvistetaan vesihuollon, biomassojen tuotannon ja kalatalouden omavaraisuutta ja huoltovarmuutta
 - luonnonvaratalouden kilpailukykyinen toimintaympäristö luo uutta yritystoimintaa sekä kasvattaa jalostusastetta ja vientiä
 - luonnon tarjoamat ekosysteemipalvelut lisäävät ihmisten hyvinvointia ja luovat pohjaa uusille ansaintamahdollisuuksille
 - uusiutuvien luonnonvarojen elinvoimaisuus, luonnon monimuotoisuus ja elinympäristöjen tila paranevat, mikä luo pohjan niiden kestäväälle hyödyntämiselle
 - turvataan ja edistetään luonnon kantokykyä ja vahvistetaan riskien hallintaa
 - hillitään ilmastonmuutosta etenemällä kohti hiilineutraalisuutta, materiaalitehokkuutta ja kiertotaloutta
 - ehkäistään luontokatoa, sopeudutaan ilmastonmuutokseen ja varaudutaan niistä aiheutuviin riskeihin.
- Monipuolinen yritystoiminta sekä menestyvä maaseutu ja saaristo, monipaikkaisuus ja yhteistyöverkostot vahvistavat yhteiskuntaa
 - maaseutualueiden yritysrakenne kehittyy ja monipuolistuu sekä yritysten kilpailukyky paranee
 - yrityksille on tarjolla osaavaa työvoimaa, rahoitusta ja yhteistyöverkostoja
 - toimintaa tukeva infrastruktuuri ja laadukkaat palvelut mahdollistavat hyvän elämän, asumisen ja elinkeinotoiminnan maaseudulla ja saaristossa sekä vahvistavat alueellista yhdenvertaisuutta
 - yhteisöllähtöinen paikallinen kehittäminen sekä alueellisten ja paikallisten toimijoiden yhteistyö vahvistuvat
 - alueita kehitetään kumppanuudessa maaseutu-, saaristo- ja kaupunkitoimijoiden kanssa
 - päätöksenteon valmistelussa tunnistetaan maaseutuun ja saaristoon kohdistuvia vaikutuksia ja ne tehdään näkyviksi.
- Luotettavat ja laajakäyttöiset paikka-, kiinteistö- ja huoneistotiedot mahdollistavat uutta liiketoimintaa ja turvaavat omistusta
 - maaomaisuuden ja osakehuoneistojen rekisteröinti- ja tietopalvelutoiminnot turvaavat kansallista omistus- ja vakuusjärjestelmää
 - peruspaikkatietojen ja referenssijärjestelmien kehittäminen ja palvelut turvaavat paikantamisen perustan
 - tukipalvelut ja tutkimus tukevat paikkatietojen yhteen toimivuutta ja kansallisen paikkatietoinfrastruktuurin kehittymistä
 - ruokaan ja uusiutuviin luonnonvaroihin liittyvät paikkatiedot mahdollistavat tehokkaita prosesseja ja palveluita sekä uutta liiketoimintaa.

Vaikuttavuustavoitteiden kehittymistä kuvaavat tunnusluvut

Maa- ja elintarviketalous

	2020	2021	2022	2023—2024 tavoite
Maataloustuotannon arvo (milj. euroa) ¹⁾	4 652	4 387	5 450	kasvaa
Elintarviketuotannon bruttoarvo yhteensä (milj. euroa) ²⁾	30 706	32 488	37 105	kasvaa
Elintarvikeviennin arvo (milj. euroa) ³⁾	1 739	1 796	2 199	kasvaa
Kotimaisen tuotannon osuus (%) kulutuksesta				
— liha yhteensä (%) ⁴⁾	83	83	83	nykytaso
— maitotuotteet yhteensä (%) ⁴⁾	73	73	73	nykytaso
— viljat yhteensä (%) ⁵⁾	117	91	124	nykytaso
— tomaatti (%) ⁶⁾	62	61	59	kasvaa
Maatalouden yrittäjätulo/FWU (euroa/vuosi) ⁷⁾	25 600	29 500	32 400	kasvaa
Maatilojen keskikoko (ha) ⁸⁾	50	51	52	kasvaa
Maatilojen investointien määrä (milj. euroa) ⁹⁾	1 195	1 267		kasvaa
Maatalouden monimuotoisuuden ja maiseman hoidon sopimusala (ha) ¹⁰⁾	32 344	32 912	34 342	46 000
Luomutuotannon määrä				
— maito (milj. litraa)	79,0	80,9	80,7	kasvaa
— naudanliha (milj. kg)	3,4	3,5	3,4	kasvaa
— kananmunat (milj. kg)	5,2	5,3	6,0	kasvaa
— kaura (milj. kg)	83,4	58,2	107,0	kasvaa
— luomueläintilojen lukumäärä (kpl) ¹¹⁾	1 126	1 148	1 145	kasvaa
— luomutuotannon sitoumusala yhteensä (ha) ¹²⁾	296 794	303 715	313 892	kasvaa
Elintarvikealan mikro- ja pienyritysten ¹³⁾				
— lukumäärä (kpl)	1 607	1 641	1 641	kasvaa
— tuotannon jalostusarvo (milj. euroa)	747	667	667	kasvaa

¹⁾ Lähde: Luke, FADN/kannattavuuskirjanpito. Sisältää myyntituottojen lisäksi myös omaan ruokatalouteen, rehukäyttöön ja jatkojalostukseen käytettyjen tuotteiden arvon sekä varastonmuutokset. Vuoden 2022 luku on ennuste.

²⁾ Lähde: Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito, yritysten tilinpäätösaineisto, teollisuuden ja palvelualojen liikevaihtokuvaajat, maatalouden taloustilit. Maatalouden, elintarviketeollisuuden, ravitsemistoiminnan sekä tukku- ja vähittäiskaupan tuotannon bruttoarvo. Vuoden 2021 luku on ennakkotieto ja vuoden 2022 luku on arvio.

- ³⁾ Lähde: Luke. Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden ulkomaankauppatilasto, pois lukien sokerikemian ja tärkkelysjohdannaiset tuotteet.
- ⁴⁾ Lähde: Kantar TNS Oy/Luke. Maitotuotteiden osalta vuoden 2022 luku on arvio.
- ⁵⁾ Lähde: Luke/VYR: Satokausittainen viljatase. Luvut sisältävät viljat: vehnä, ruis, ohra ja kaura sekä niiden kaikki kotimaiset käyttökohteet. Vuoden 2022 luku on arvio.
- ⁶⁾ Lähde: Luke ravintotase. Vuoden 2022 luku on ennakkotieto.
- ⁷⁾ Lähde: Luke, FADN/kannattavuuskirjanpito. FWU on yrittäjäperheen työtunneista laskettu kokopäiväisesti työskentelevien yrittäjäperheen jäsenten lukumäärä (0,82 henkilöä tilaa kohti vuonna 2021). Maatalouden yrittäjätulo kuvaa keskimäärin yritystä kohti saatua tuloa vuodessa. Vuoden 2022 luku on ennuste.
- ⁸⁾ Lähde: Luke
- ⁹⁾ Lähde: Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito/Luke. Vuosien 2020—2021 tiedot ovat ennakkotietoja. Vuoden 2022 lukua ei ole vielä saatavilla.
- ¹⁰⁾ Lähde: Ruokavirasto: CAP-suunnitelman tavoitteena, että vuonna 2027 pinta-ala olisi 46_000 ha.
- ¹¹⁾ Lähde: Ruokavirasto/luomuvälvonta (sisältää myös siirtymävaiheen pinta-alan).
- ¹²⁾ Lähde: Ruokavirasto. Luonnonmukaisessa tuotannossa ja sen siirtymävaiheessa oleva peltopinta-ala. CAP-suunnitelman tavoitteena, että vuonna 2027 luonnonmukaisen tuotannon ala olisi 577_200 ha.
- ¹³⁾ Lähde: Tilastokeskus. Vuoden 2022 luku on arvio.

Ruokajärjestelmän ympäristökestävyys

	2000—2006 keskim.	2007—2013 keskim.	2014—2020 keskim.	2021 toteutuma	2022—2024 tavoite
Valtakunnallinen typpitase, kg N/ha ¹⁾	53,8	46,3	49,9	58,7	<46,0
Valtakunnallinen fosforitase, kg P/ha ¹	7,6	4,0	4,6	6,3	<5,0
Maataloussektorin kasvihuonekaasupäästöt, milj. tonnia CO ₂ /ekv ²⁾	6,6	6,5	6,4	6,3	<6,3
Maatalouden maankäyttösektorin kasvihuonekaasupäästöt, milj. tonnia CO ₂ /ekv ³⁾	8,2	8,3	8,7	9,2	<9,2
Maatalouden ammoniakkipäästöt kt/vuosi ⁴⁾	32,3	32,5	31,0	27,8	<27,8

¹⁾ Typpi- ja fosforitase kuvaavat peltohehtaareille käytetyistä panoksista tulevien ja lopputuotteisiin sitoutuneiden ravinnemäärien erotusta. Tavoite perustuu CAP-suunnitelmaan. (Lähde: Luonnonvarakeskus, Agrikaattori).

²⁾ Maataloussektorin kasvihuonekaasupäästöiksi luetaan metaanipäästöt kotieläinten ruansulatuksesta ja lannankäsittelystä, dityppioksidipäästöt lannankäsittelystä ja viljelymaasta sekä kalkituksen hiilidioksidipäästöt, Lähde: Tilastokeskus "Greenhouse gas emissions in Finland 1990 to 2021. National Inventory Report under the UNFCCC and the Kyoto Protocol & Submission to the European Union" 15.4.2023.

³⁾ Maatalouden maankäyttösektorin (maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätaloussektori) kasvihuonepäästöjä ovat viljelymaasta ja ruohikkoalueilta syntyvät hiilidioksidipäästöt, Lähde: Tilastokeskus "Greenhouse gas emissions in Finland 1990 to 2021. National Inventory Report under the UNFCCC and the Kyoto Protocol & Submission to the European Union" 15.4.2023.

⁴⁾ Lähde: Kaukokulkeutumissopimukselle toimitettu inventaarioraportti — Finland's Informative Inventory Report, IIR 2023, maaliskuu 2023

Elintarvikkeiden ja tuotantopanosten laatu¹⁾

	2020	2021	2022	2023—2024 tavoite
Raportoidut elintarvikeväälitteiset ruokamyrkytyspidemiat (kpl)				
— epidemioiden lukumäärä	45	36	60	alle 45
— niissä sairastuneiden määrä (kpl)	990	1 056	771	alle 1 000
Eläinten hyvinvointikorvauksia saaneiden tilojen osuus kotieläintiloista (%)	60	61	62	kasvaa
Eläinten hyvinvointivaatimukset täyttävien tilojen osuus otantavalvonnassa tarkastetuista tiloista (%)	73	75	71	yli 80
Vakavien eläintautien esiintyminen (kpl) ²⁾				
— ihmisen pitämät eläimet (kpl)	0	8	1	vähenee
— luonnonvaraiset eläimet (kpl)	0	66	24	vähenee
Mikrobilääkeresistenssin määrä sioilla ja broilereilla (%) ³⁾	20	20	21	vähenee
Vaatimukset täyttävien siemensektorin kohteiden osuus (%) ⁴⁾				
— säännöllisesti tarkastettavat kohteet (%)	96	98	98	yli 95
— kohdennetusti tarkastetut kohteet (%)	91	90	94	yli 85
Karanteenituhoojien esiintymien lukumäärä (kpl) ⁵⁾	217	289	233	vähenee

¹⁾ Lähde: Ruokavirasto

²⁾ EU:n eläinterveys sääntöjen mukaiset A- ja B-luokan eläintaudit ja muut torjuttavat eläintaudit, sekä C-luokan eläintau-
deista ne, joille Suomella on virallinen tautivapaus.

³⁾ FINRES-Vet -ohjelmassa yhdelle tai useammalle tutkitulle antibiootille vastustuskykyisten E. coli -bakteerien %-osuus tutki-
tuista indikaattori-E. coli -bakteereista sioilla ja broilereilla.

⁴⁾ Säännöllisesti tarkastettavat kohteet ja kohdennetusti valittavat tarkastuskohteet.

⁵⁾ Karanteenituhoojat ovat kasvitauoja ja tuholaisia, joiden leviäminen Suomeen pyritään estämään. Kaikki karanteenituhoojat
on lueteltu kasvinterveyslainsäädännössä, Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/2072 (liite II ja liite III).

Maaseudun kehittämisen tunnusluvut¹⁾

	2017	2018	2019	2020	2021
Maaseutualueella sijaitsevien yritysten toimipaikkojen osuus kaikista toimi- paikoista, % ²⁾	36,3	35,7	35,0	35,0	-
Työllisyysaste yhteensä, % ³⁾	66,8	68,4	68,3	65,8	-
— harvaan asuttu maaseutu	61,9	63,9	64,4	63,3	-
— ydinmaaseutu	66,1	67,6	67,4	66,4	-
— kaupunkien läheinen maaseutu	70,9	72,3	72,3	70,2	-

	2017	2018	2019	2020	2021
— kaupungit	66,7	68,3	68,2	65,3	-
Vakituisesti maaseutualueilla asuvien ja kesäasukkaiden osuus väestöstä, %	36,8	36,5	36,2	35,7	35,2
Maaseutualueilla asuvien osuus väestöstä, %	29,0	28,7	28,4	28,2	28,0
Maaseutualueilla yöpyneiden osuus kaikista yöpyneistä, %	32,3	32,5	31,9	40,5	39,2

¹⁾ Lähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit. Taulukon luvut koskevat Manner-Suomea.

²⁾ Vuoden 2021 tietoja ei ole vielä saatavilla.

³⁾ Koko väestön työllisyysaste lasketaan 15—64-vuotiaiden työllisten prosentiosuutena samanikäisestä väestöstä. Vuoden 2021 tietoja ei ole vielä saatavilla.

Maaseutuohjelman toteutuma vuosina 2014—2022¹⁾

	2007—2013 toteutuma	2014—2022 ²⁾ toteutuma	2014—2025 ²⁾ tavoite
Maatalouden tuettujen investointien määrä, kpl	1 771	7 708	9 000
Aloitustukea saaneet uudet viljelijät, kpl	2 942	2 227	2 700
Tuetut yritykset, kpl	10 599	5 489	7 850
Luodut uudet työpaikat	7 948	6 599	7 000
Koulutuksiin osallistuneet, hlöä	39 456	36 066	44 700

¹⁾ Lähde: Ruokavirasto. Maaseutuohjelman 2014—2020 toteutus käynnistyi täysimääräisesti vuonna 2016. Rahoituskauden 2014—2020 toteutuma esitetään päätyneiden hankkeiden osalta.

²⁾ Hankkeiden toteutusaika päättyy vuonna 2025.

Luonnonvaratalouden tunnusluvut

	2021 toteutuma	2022 arvio	2023 arvio	2024 tavoite
Metsätalouden arvonlisäys, milj. euroa	4_266	nousee	nousee	nousee
Yksityismetsien puuntuotannon sijoitustuotto, % (ilman kanto- hintojen vuotuista muutosta)	5,0	5,0	ennallaan	ennallaan
Runkopuun hakkuukertymä, milj. m ³	76,3	74,7	ennallaan	ennallaan
Metso-toimenpiteet yksityismetsissä, ha	51_486	59_785	66_300	70_200

	2021 toteutuma	2022 arvio	2023 arvio	2024 tavoite
Kaupallisen kalastuksen tuotannon arvo, milj. euroa	43,4	44,5	nousee	nousee
Vesiviljelyn tuotannon arvo, milj. euroa	97,9	102,0	nousee	nousee
Kalanjalostuksen ja kalakaupan liikevaihto, milj. euroa	653,4	640,0	nousee	nousee
Vapaa-ajankalastuksen saaliin arvo, milj. euroa	79,6 ¹⁾	nousee	nousee	nousee
Vapaa-ajankalastajien kalastuspäivien lukumäärä, milj. kpl	18,2 ¹⁾	nousee	ennallaan	ennallaan
Asukkaiden määrä merkittävillä tulvariskialueilla	5_800	5_731	5_700	laskee
Vesihuoltopalvelujen järjestämisen rakennemuutos, vesihuol- tolaitosten määrä, kpl	1_231	1_155	1_131	laskee
Riistasaaliin arvo, milj. euroa	77	laskee	laskee	ennallaan
Pienriistan metsästyspäivien lukumäärä, milj. kpl	3,4	ennallaan	ennallaan	ennallaan
Suurpetojen aiheuttamat vahingot, milj. euroa	9,9	10,5	nousee	ennallaan

¹⁾ Luku on vuodelta 2020. Tilasto kootaan joka toinen vuosi ja vuoden 2022 lukua ei ole vielä saatavilla.

Maanmittaus ja asunto-osakkeiden kirjaaminen: vaikuttavuuden tunnusluvut

	2022 toteu- tuma	2023 tavoite	2024 tavoite
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus			
— KMTK-yhteistyössä mukana olevien kuntien kokonaismäärä vuoden lo- pussa	94	95	110
— KTJ perusparannusohjelman kattavuusindeksi	66	69	72
— tietovarastojen hyödyntäminen, kasvu edellisestä vuodesta, %	-1	10	3
— sähköisten palveluiden häiriöttömyys, %	99,9	99,9	99,9
— osakehuoneistorekisterin kattavuus, %	10	75	85
— tie- ja rakennustietojen täydellisyys, %	97,0	96,0	96,0
— metatietopalvelun saatavuus, %	99	99	99

Maa- ja metsätalousministeri

Sari Essayah

Kansliapäällikön sijaisena,
Ylijohtaja

Pentti Lähteenoja

Jakelu

Aluehallintovirastot
Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukset
Valtiontalouden tarkastusvirasto VTV
Suomen ympäristökeskus (Syke)
Luonnonvarakeskus (Luke)
Maanmittauslaitos
Ruokavirasto
YM Ympäristöministeriö
VM Valtiovarainministeriö
MMM RO Ruokaosasto
MMM LVO Luonnonvaraosasto
MMM SITA Sisäisen tarkastuksen yksikkö
MMM HAKE Hallinto- ja kehittämistoimiala
MMM TITU Tieto- ja tutkimustoimiala

Tiedoksi

Suomen metsäkeskus
Suomen riistakeskus
Maa- ja metsätalousministeriön erityisavustajat ja valtiosihteeri

VN/36690/2023-MMM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: